

BALKAN

28. april 2004.

str. 6

POGLED IZ HAGA

"HOROR FILM" U VIŠEGRADU

Načelnik Službe specijalne policije Republike Srpske, Dragan Lukač, nedavno je izrazio svoje zgražanje zbog zločina koje su tokom rata počinile srpske paravojsne snage u Višegradu, gradu na Drini. Lukač je priče o tim ubistvima uporedio s *"horor filmom"*. *"Svi u RS"*, rekao je, *"moraju da se ograde od takvih stvari"*.

Međunarodni sud je izdao optužnice protiv tri osobe na osnovu nekih od zločina počinjenih u Višegradu. Ti optuženi su Milan Lukić, njegov rođak Sredoje Lukić (obojica su i dalje na slobodi) i Mitar Vasiljević, kome je pred Međunarodnim sudom održan postupak u kojem je proglašen krivim i pravosnažnom presudom osuđen na petnaest godina zatvora. Milan i Sredoje Lukić su u srodstvu sa Sretenom Lukićem, visokim policijskim funkcionerom u Srbiji, kojeg Međunarodni sud tereti za učešće u zločinima počinjenim na Kosovu tokom 1998. i 1999. godine.

Međunarodni sud je Milana i Sredoja Lukića optužio za ubistvo, premlaćivanje, mučenje, terorisanje i nezakonito zatvaranje bosanskih Muslimana i drugih nesrba. U optužnici Međunarodnog suda, Milan Lukić i Mitar Vasiljević terete se da su 7. juna 1992, na obali reke Drine, pucali na sedam muškaraca, bosanskih Muslimana, ubivši petoricu od njih. Milan Lukić se sam tereti da je 10. juna 1992, na obali reke Drine, pucao i time prouzročio smrt sedam drugih muškaraca, bosanskih Muslimana, te da je tog istog meseca ubio jednu ženu, bosansku Muslimanku, u višegradskom naselju Potok.

U optužnici se dalje navodi da su 14. juna 1992. Milan i Sredoje Lukić prisilili približno 65 žena, dece i staraca, bosanskih Muslimana, da uđu u jednu kuću u Pionirskoj ulici, u višegradskom naselju Nova Mahala. Nakon što su ti ljudi u njoj zaključani, kuća je zapaljena, a Milan i Sredoje Lukić su iz automatskog oružja pucali na sve one koji su pokušavali da pobjegnu kroz prozore. U optužnici se navodi da su tom prilikom pobijene skoro sve osobe zatvorene u kući, uključujući 17 dece starosti od dva dana do 14 godina.

Prema navodima optužnice, Milan i Sredoje Lukić su 27. juna 1992. počinili sličan zločin, prisilivši približno 70 bosanskih Muslimana da uđu u jednu kuću u višegradskom naselju Bikavac, nakon čega su zabarikadiral i izlaze i aktivirali nekoliko eksplozivnih naprava. Samo jedna osoba je preživela. Na spisku identifikovanih žrtava koji je priložen uz optužnicu, nalaze se i imena dve bebe, jedne petogodišnje devojčice i troje dece između osam i devet godina.

Pored optužbi u vezi sa ovim događajima, optužnica Međunarodnog suda takođe tereti Milana i Sredoja Lukića za premlaćivanja muškaraca, bosanskih Muslimana, zatvorenih u kasarni u Uzamnici od avgusta 1992. do oktobra 1994. Zajedno s drugim pripadnicima paravojsne jedinice pod komandom Milana Lukića, oni su zatvorenike više puta udarali pesnicama, kundacima pušaka i drvenim palicama, i šutirali ih čizmama.

Tribunal u Hagu nije jedini koji traga za Milanom Lukićem. Njegovo hapšenje traže i pravosudni organi Republike Srbije. U septembru 2003, Okružni sud u Beogradu sudio je Milanu Lukiću u odsustvu i osudio ga za direktno učešće u otmici i ubistvu 16 Muslimana u mestu Sjeverin 1992. godine.

Dana 29. novembra 2002, Međunarodni sud je proglasio Mitra Vasiljevića krivim za učestvovanje u ubistvima na reci Drini 7. juna 1992. Pretresno veće je u presudi navelo da su muškarci, bosanski Muslimani, bili prisiljeni da se postroje na obali, nakon čega je u njih pucano s leđa dok su preklinjali da im se poštede životi. Kad je primećeno da je jedna od žrtava i dalje živa i da leži u vodi, neki od ubica je u njega pucao izbliza. Dvojica preživeli su se pravili da su mrtvi i tako uspeali da pobegnu. Pretresno veće je oslobodilo Mitra Vasiljevića krivice za učešće u ubistvima u Pionirskoj ulici nakon što je utvrdilo da je Vasiljević dostavio uverljive dokaze da nije mogao biti prisutan na mestu zločina u vreme kada su se ta ubistva desila.

Načelnik Službe specijalne policije, Dragan Lukač, izrazio je svoj šok u vezi sa pričama koje je čuo o ubistvima u Višegradu sledećim rečima: *“Bio sam u ratu i svašta sam vidio, ali informacije i priče o Lukićima su bile takve da sam se i sam zgrozio na stvari koje su radili u ratu. Niko ne govori o tome da su ti ljudi pobili stotine nevinih ljudi, žena, djece i ne znam koga još, na hladnokrvan i svirep način”*.

Prvobitna optužnica protiv Milana i Sredoja Lukića izdata je u oktobru 1998. Oni su i dalje u bekstvu.

Outreach Programme

outreach@icty.org